

Posudek oponenta práce

KAZIMOUROVÁ, Veronika. *Klíčové myšlenky lidovýchovné koncepce Tomáše Trnky*. Praha, 2020, 74 stran, bez příloh. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Katedra andragogiky a personálního řízení. Vedoucí práce: PhDr. Michal Šerák, Ph.D.

1. Obsah a struktura práce

Závěrečné práce věnované myšlenkám klíčových historických osobností (zvláště pak z českého prostředí) nebývají časté. Také proto je možné volbu tématu předložené práce uvítat.

Práce má obvyklý rozsah, z obsahového hlediska se jedná o daleko bohatší dílo, než se může zdát na první pohled na základě počtu stran. Text je rozdělen do tří relativně autonomních celků. První se zaměřuje na politické a společenské dějiny českých zemí za necelé století (od poslední třetiny 19. století po začátek 60. let 20. století). Druhý oddíl (a zároveň kapitola s poněkud zastřeným názvem) se soustředí na podoby vzdělávání dospělých ve stejné éře jako první celek. Konečně třetím v pro práci stěžejním blokem jsou tři kapitoly věnované životu a myšlenkovému světu Tomáše Trnky se zaměřením na jeho příspěvky v oblasti vzdělávání dospělých (lidovýchovy). Výše zmíněné pojetí je nepochybně jedním z možných, i když právě pojetí první dimenze práce jako samostatné asi nebylo zcela snadnou volbou.

2. Odborná úroveň

Jak je uvedeno výše, (nejenom) informační hodnota předložené práce je vysoká. Zvolené téma a způsob zpracování nastavil pomyslnou „latku“ velmi vysoko. Dostat se k vyčtené metě vyžadovalo kromě jiného samostatný přístup opřený o vysoký počet zdrojů z neobvykle rozsáhlého odborného pole.

V rámci první „dějepisné“ kapitoly lze nalézt několik málo tvrzení (interpretací), jež by se mohly stát předmětem polemiky, ale jedná se jen o naprosté maličkosti (např. hodnocení orientace Masarykovy strany v prvním odstavci na s. 13). Druhá kapitola má přehledový charakter, opět za ní stojí mnoho vložené energie a lze jí vytknout jen okrajové detaily (např. není zdůvodněno, proč přesně byl Masarykův lidovýchovný ústav pokrokový – s. 27). Třetí a čtvrtá kapitola jsou pro celek práce přínosné, mají spíše faktografický charakter. V případě inspiračních zdrojů-autorů by bylo možné zajít do větších detailů a provázat je s více odkazy na Trnkův myšlenkový svět, ale práci by to spíše zatěžovalo.

Jádro práce spočívá v páté kapitole, která má téměř totožný název jako celá práce. Zde je výklad velmi hutný a strukturovaný. Uvítal bych zde nějaké zdůvodnění, proč jsou zvoleny právě vybraná podtémata a přístupy k nim, i když lze přirozeně odkázat na základní oborová témata i zdravý rozum.

Zařazení kritického zhodnocení je adekvátní a nabízí inspirativní podněty k přemýšlení o diskontinuitě a fragmentaci myšlenkového i praktického vývoje zkoumaného pole.

Je zřejmé, že v práci typu, jako je ta Veroniky Kazimourové, vždy zůstává alespoň několik oblastí, které by bylo možné více rozvést nebo které se jednoduše vyjádřeno již do textu nevešly. Na dvě z nich reagují otázky uvedené v předposledním bodě posudku.

3. Práce s literaturou

Autorka zpracovala bohatý a pozoruhodný materiál. Podchytila vše zásadní, co se týká zvoleného tématu i jeho přesahů.

Způsob nakládání s prameny je pečlivý i z jiných hledisek příkladný.

4. Grafické zpracování

Grafické zpracování je bez problémů.

5. Jazyková úroveň

Jazyková úroveň jednoznačně patří k pozitivům předložené práce. Jazyk je bohatý, výstižný a kultivovaný, svědčící o autorčině vyvinutém citu pro danou oblast, způsob podání je věcný. Způsob vyjadřování je v dobrém slova smyslu neobvyklý, mám zde na mysli používání obrátů, které nejsou v současném převládajícím „kódu“ určeném požadavkem jednoduchostí běžné.

6. Podněty k rozpravě

Lze v Trnkově díle najít nějaké jasněji rozlišitelné etapy (nebo dokonce výraznější posuny)?

Kolik toho lze říci o zahraniční inspiraci, kterou Trnka různými způsoby využíval?

7. Závěrečné zhodnocení práce

Předloženou práci hodnotím jako pro obor velmi přínosnou. Doporučuji ji k obhajobě s návrhem klasifikace „výborně“.

1. 9. 2020

doc. PhDr. Martin Kopecný, Ph.D.